

No 5094 / 59
Kolozsvár, 1892. január 7.

Méltóságos Búró,
Akadémiai Elnök úr!

Ma idén ismét benyújtottam az Akadémia matematikai és természettudományi állandó bizottságához a sorvály tekintésbe nem veendő ajánlkozásomat, melyben most már több, mint hat évi munkám eredményének, a magyarországi *Piscescypellé* monographiájának magyarul való megjelentetésére, illetőleg bírálataim befejezésére támogatást kérek.

Tehtek tekintésbe véve, hogy a magyar zoológiai irodalomban egyetlen egy valódi, teljes monographia nincs, mely valamely állatcsoportot minden szempontból tudományosan kiaknázna; tekintésbe véve, hogy a választásom csoport sajtószereű helyzeténél fogva az állatvilágban a legáltalánosabb fontosságú természettudományi problémák megvilágítására is kiválóan alkalmas; tekintésbe véve végül, hogy mely régára és mely népele alapon készültök nagy művem megjelentésére.

KOLOZSVÁRI TUDOMÁNYEGYETEM
TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG

2178 - 1903/14

ptoz.

Kegyelmes Uram!

A Kolozsvári Tudományegyetem Tanácsa 1904 június 28-án tartott X. rendes ülésében egyhangúlag elhatározta, hogy halás megemlékezésül Tagyméltóságod vallás- és közoktatásügyi miniszterségére megfesteti az Egyetem számára Tagyméltóságod arzképét.

Sajnálatosul nélkülözünk azonban Tagyméltóságodnak egy olyan fényképét vagy egyéb nemű képmását, amely a festmény alapjául szolgálhatna. Tanácsunk nagy halálal reméi tehát, ha Tagyméltóságod intézkedni kegyeskedne az iránt, hogy Egyetemünk egy fényképének / lehetőleg magyar díszben, retouche nélkül / birtokába jusson.

Kolozsvár 1904 augusztus 3.

S. Apáthy György
e. i. Rector.

Magyméltóságú

Dr. Dr. Cötörös Lóránd
egyetemi tanár úrnak, a
Magyar Tudományos Aka-
demia elnökének.

Budapest.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

az közem, munkám nem volna érdemtelen a szó-
megalásra.

Mindig hálásan kaparszalom, hogy Működő-
ságot érdeklődik törekvéseim iránt s azokat
már nem egy ízben hasznosán elő is mondta-
ra. Műlyen lelkeembe vésődtek a budapesti
tudomány-egyesem ezidei rekrutáinak tanév-
megnyitó beszédéből a szavak: „A tudománynak
épen úgy életpölcéje a fényörés, mint a művé-
szeknek.” Keserűen hasznos az a mondat igazsága,
mert nem egyszer éreztem magam is, mily neké-
ségekbe ütközik mai napság mindünkalán az,
aki sükkös anyagi eszközökkel a közepeserűnél
különbet szeretne tudományos téren alkotni.
Való, hogy a régiak jelentégi fogalmainkhoz
képest eszközökkel s alkossanak nagyok,
ámde, ami nagyok oly módon alkotni lehetese,
azt ők elvéggezték, és még tovább épen azért
nem juthassak, mert hiányoznak az anyagi
eszközök. Uli aronban, akik tovább akarunk
haladni, már nem nélkülözhetjük azokat

az esztendőket, melyeknek hiánya akasztotta meg,
különösen Magyarországon, elődeinket.

Midőn tehát egy nagy munka elkészít-
hesére az Akadémia anyagi támogatását ké-
rem, teljes bizalommal fordulok Mezősaságozhoz,
hogy ügyem számára pártfogásáért esedezzem.
Ha az Akadémia inkább volna hajlandó mun-
kámot más módokon seinké rekeszteni megfele-
lő támogatásban, mint ahogy én kérem, úgy
én, természetesen, hálával fogadnám azt is.

Lengyel Béla, tanár úr, a bizottság elnöke,
tavaly, ajánlatomat elnézetlenül küldve vissza,
arról értesítess, hogy az idein a zoológia-physio-
logia körébe vázó nagyobb szabású tudományos
bírálatok előmozdítására van 2000 for. kitűve.

Hogy én ily nagyobb szabású munka elvége-
zésére képes is volnék és, hogy eddigi dolgozataim
is mind nagy fontosságú élettudományi pro-
blema megoldására törekedtek nem éppen siker-
selenül, azt bizonyítja az a nagy elégséget,
melyben Lotze Anceal, a híres embryologus és a

nápolyi zoológiai intézmény alapítójára, részben
midőn legújabb vizsgálataival (Mitttheilungen
aus d. Zool. Station zu Neapel. X Band. 2 Heft,
p. 333-335-) az én minden eddigi fölfogással
ellenkező, tehát reformáló, bírálási eredmé-
nyemet az idegenszerű tövessanóra néve
súlyos mértékben megerősítette és a maga ré-
ről is bebizonyította.

Bocsánna meg elégtérővel, hogy így kóphat
szeltem. De röviden végezem azonnal, hogy kérem,
legyen, ha érdemesnek tartja veá keményemmel
és ügyemmel, ezekkel is rórolóm.

Aláírások szolgája

S. Späthysseváj